

VOORLICHTINGSAVOND ZOUTWINNING 19 NOVEMBER IN MILÛK

MET DEZE KEER ONDER ANDERE:

- Voorlichtingavond 19 november
- Tweede boring en het Aanvullend meetnet
- Tweede boring start eind november
- Naar rechter voor besluit over boring
- Vinger aan de pols
- Een zoutmijn aan verhalen

Op dinsdagavond 19 november organiseert Pilot Harlingen een voorlichtingsavond over de zoutwinning voor de kust van Harlingen.

De bijeenkomst vindt plaats om 19.30 uur in Milûk, gelegen aan de Midlumerlaan 24. Tijdens de avond worden inwoners van de gemeente Harlingen bijgepraat over de recente ontwikkelingen

rondom de zoutwinning. Aan bod komen onder meer de meetresultaten van de bodemmetingen onder de stad, de voortgang van de boring voor de ontwikkeling van een tweede zoutcaverne, en het ontwikkelen van een eigen toetsingskader voor de mogelijke effecten van de zoutwinning. Daarnaast krijgen bezoekers

inzicht in de verschillende toepassingen van het gewonnen Harlinger zout.

De avond is een initiatief van Pilot Harlingen, het samenwerkingsverband tussen SBHH, Frisia Zout BV, gemeente Harlingen, Provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân.

TWEDE BORING EN HET AANVULLEND MEETNET

Bodemdaling door de winning van zout voor de kust van Harlingen wordt gemeten. Hiervoor zijn twee verschillende meetnetten ingericht. Zo houdt het 'Meet- en monitoringsprogramma' buitendijks de bodemdaling en kwaliteit van de natuur in de

Waddenzee in de gaten. Het tweede meetnet met de naam 'Aanvullend meetnet' ligt onder de stad en brengt bodemdaling alsook scheefstand in kaart. Die bodemdaling kan zowel het gevolg zijn van bijvoorbeeld de zoutwinning

onder de Waddenzee, bouwactiviteiten alsook waterwinning. De tweede boring van Frisia zout heeft geen gevolgen voor de wijze waarop het Aanvullend meetnet bodemdaling en scheefstand registreert.

TWEEDE BORING EIND NOVEMBER VAN START

Eind november start Frisia BV met een tweede boring naar zout onder de Waddenzee bij Harlingen. Deze nieuwe put, 'Havenmond 1' genoemd, is van groot belang voor Frisia's plannen om een stabielere en efficiëntere zoutproductie te realiseren.

De precieze startdatum van de boring is nog niet bekend. Op dit moment is de boortoren nog in Duitsland in bedrijf. Zodra het werk daar is afgerond, wordt het materiaal naar Harlingen vervoerd.

Het Duitse bedrijf KCA Deutag verzorgt de boring en stuurt speciaal opgeleid personeel naar de Friese havenstad om deze complexe klus te klaren. Vanaf het begin van de boring verwacht Frisia drie maanden nodig te hebben om de zoutlaag op de gewenste diepte te bereiken.

De nieuwe winningslocatie Havenmond 1 ligt op een diepte van ongeveer 3000 meter en zo'n 2,5 kilometer uit de kust. Dat is een vergelijkbare afstand van

de Harlinger haven als de eerste put die in 2020 werd geslagen, 'Havenmond 2'.

Om bij de zoutlaag te komen, moet een boorbuis met een lengte van 5,8 kilometer de grond in worden gebracht. Dat is technisch gezien al een hele opgave, maar de enorme diameter van de buis maakt de uitdaging fors groter. Begint de boring aan de oppervlakte met een diameter van 60 centimeter, bij de zoutlaag zelf is de diameter van de injectiepijp nog altijd 35 centimeter. Overlast van de boring zal er in Harlingen niet of nauwelijks zijn. Wanneer eind november de boortoren op het bedrijfsterrein van Frisia aan de Lange Lijnbaan is opgebouwd is de toren vanuit de stad zichtbaar, maar geluids- of lichtoverlast blijft achterwege. Omgevingsmanager Jeroen Jansen: 'De motoren van de boortoren worden elektrisch aangedreven met stroom vanuit de REC. Daarmee is de boring stil.'

De aanleg van Havenmond 1 valt binnen de in 2014 door het Rijk verleende vergunningen en sluit aan op bestaande plannen van Frisia. De nieuwe boring is dus geen uitbreiding van de oorspronkelijke afspraken, maar een verdere invulling van de productievergunning die ruimte biedt voor maximaal vier putten. De nieuwe boring is van groot belang voor Frisia. Door zout te winnen uit twee cavernes wordt het bedrijf minder kwetsbaar voor storingen en kan het onderhoud aan leidingen makkelijker inroosteren en voorbereiden.

Met de tweede put kan Frisia bovendien de productie opvoeren tot de maximale vergunde hoeveelheid van 1,2 miljoen ton zout per jaar. Jansen: 'Dat is voor ons bedrijf prettig omdat we dan voor onze productie niet langer extra zout per schip moeten aanvoeren. Ook onze afnemers zijn blij dat we de tweede caveerne in gebruik kunnen gaan nemen. Voor hen betekent het dat zij in Frisia een leverancier hebben die een nog grotere productiezekerheid biedt van kwalitatief zeer hoogwaardig zout en zoutproducten'.

NAAR RECHTER VOOR BESLUIT OVER BORING

Frisia Zout in Harlingen heeft via de rechter afgedwongen dat er een besluit kwam over hun aanvraag voor een tweede boring onder de Waddenzee. Frisia diende de aanvraag al in september 2023 in, maar een reactie vanuit Den Haag bleef lange tijd uit. Uiteindelijk publiceerde minister Sophie Hermans – van Klimaat en Groene Groei – half augustus het ontwerpbesluit, waarin toestemming werd verleend voor de tweede boring. De totale zoutproductie blijft binnen de in het winningsplan afgesproken limiet.

Staatscourant van het Koninkrijk der Nederlanden

Datum publicatie
17-10-2024 09:00

Organisatie
Ministerie van Economische Zaken

Jaargang en nummer
Staatscourant 2024, 34264

Rubriek
andere vergunning

[Authentieke versie \(PDF\)](#) [Informatie](#) [Printen](#) [Delen](#)

Kennisgeving besluit, diepboring HVM-01 Havenmond (V-53181), Ministerie van Klimaat en Groene Groei

De Minister van Klimaat en Groene Groei maakt bekend dat een besluit is genomen. Het besluit gaat over de volgende activiteiten aangevraagd door Frisia Zout B.V.: het uitvoeren van een diepboring en leidingaansluitingen.

Het betreft een besluit voor het realiseren van een diepboring op een afgeschermd boorlocatie op het terrein van Frisia te Harlingen met daarbij het installeren van mantelbuizen en het uitvoeren van een diepboring met een mobiele installatie. De werkzaamheden vinden plaats op de percelen kadastraal bekend gemeente Harlingen, sectie B, nummers 3769 en 3770.

De omgevingsvergunning en de relevante stukken liggen met ingang van 18 oktober 2024 gedurende zes weken ter inzage op de secretarie van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en op het gemeentehuis van de gemeente Harlingen.

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij het besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van de ter inzage legging van dat besluit een gemotiveerd beroepsschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Groningen, ter attentie van de sector Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

AUDITCOMMISSIE: VINGER AAN DE POLS

De vergunning van Frisia Zout bevat allerlei voorwaarden. Het bedrijf moet bijvoorbeeld op verschillende manieren de (veranderingen in) diepe bodemdaling en natuur monitoren. Frisia begon hiermee in 2018, dus ruim vóór de werkelijke zoutwinning eind 2020 startte. Elk jaar beoordeelt de rijksoverheid, specifiek de 'Auditcommissie Zoutwinning onder de Waddenzee' de resultaten. Afgelopen maand verscheen haar rapport over 2023.

Conclusies zijn onder meer dat de bodemdalingssnelheid op het Wad tussen de 0,11 millimeter (kombergingsgebied Vlie) en 0,0 millimeter (kombergingsgebied Marsdiep) per jaar ligt. Dat is gunstig, want maximaal mag dit 5 millimeter per jaar zijn.

Feitelijk is dit sommetje echter een stuk ingewikkelder, want in de berekeningen worden ook het 'meegroeivermogen' (sedimentatie) van de wadplaten en de snelheid van de zeespiegelstijging meegenomen. Maar al met al oordeelt de Auditcommissie dat de effecten van de zoutwinning op de bodemdaling ruim binnen de gestelde grens blijven en dat het monitoringsprogramma "een compleet en samenhangend beeld geeft van de huidige situatie en trends in het gebied".

Bij mijnbouw blijven er echter altijd onzekerheden. De commissie signaleert bijvoorbeeld dat de relatieve zeespiegelstijging bij station Harlingen groter lijkt dan de gemiddelde landelijke trend. Dat zou de ruimte voor zoutwinning in de toekomst

kunnen verkleinen. Daarom adviseert de commissie aan de minister Hermans (Klimaat en Groene Groei) om hier nader onderzoek naar te laten doen. Ook zijn bijvoorbeeld extra meetpunten toegevoegd op de noordelijke Ballastplaat, als check voor de metingen op de zuidelijke Ballastplaat. Verder merkt de Auditcommissie een aanzienlijk verschil op tussen het productievolume en de grootte van de bodemdalingsskom. Dit moet logischerwijs 1 op 1 hetzelfde zijn.

Via kritische beoordeling van de rapportages en aanscherping van de monitoring probeert de Auditcommissie de resterende onzekerheden jaar na jaar verder te verkleinen. Het complete Auditrapport vindt u op onze website bij 'Documenten'.

EEN ZOUTMIJN AAN VERHALEN

Harlingen heeft een lange geschiedenis, als het om zout gaat. Stadsgids Anneke Visser laat je de sporen ervan zien.

‘Waar Frisia Zout het zout wint in diepe bodemlagen voor de kust, voerden handelsschepen in de 16e eeuw al ‘klipzout’ aan uit Frankrijk, en zeezout uit Spanje en Portugal waar de bevolking het water in ondiepe poelen liet verdampen’, vertelt Visser. ‘In 1595 waren er zelfs zoveel

zoutziederijen met kookpotten voor het droogkoken van zout, dat het stadsbestuur besloot geen nieuwe bedrijven meer toe te laten.’

De schepen die het zout aanvoerden brachten het door de verschillende grachten diep de stad in. Ook de William Boothstraat had tot 1952 een gracht, een verlenging van de Zoutsloot. Het zout dat hier en aan andere kades werd uitgeladen, was voor dagelijks gebruik nog niet geschikt. Daarvoor moest het eerst bewerkt worden. Dat gebeurde in zogenoemde ‘zoutketen’ (schuren en pakhuizen).

In de keten was het warm en vochtig. Ongetwijfeld hing er ook rook van het vuur onder de grote ketels waarin het zout dat in water werd opgelost weer langzaam werd droog gekookt.

Bovenop bleef gekristalliseerd zout – keukenzout – achter. Op de bodem van de ketel zette zich ‘keetspek’ of kalkzout af. Het zout hing zelfs in lange slierten aan de balken.

Tussen het Noordijs en de Engelse tuin was er ooit een concentratie aan zoutziederijen. De Oosterkeetstraat ontleent er nog steeds zijn naam aan. Maar andere namen verdwenen, zoals de Westerkeetstraat, de Achterzoutsloot en de Zoutsteeg. Eind 19e leefde de zoutindustrie weer op, toen nieuwe bedrijfsprocessen in de zuivelindustrie, huidenzouterijen en darmenzouterijen zoals Roorda het witte goedje weer meer nodig hadden.

Lees het complete verhaal van deze rondwandeling op pilotharlingen.nl

PILOT HARLINGEN

HOME

PARTNERS

ACTUEEL

AUDIO EN VIDEO

DASHBOARD MEETNET

DOCUMENTEN

VEELGESTELDE VRAGEN

CONTACT

PILOT HARLINGEN

De zoutwinning voor de kust van Harlingen bedreigt naast de Waddenzee ook de historische stad. Om die reden moet de winning maatschappelijk gedragen worden. Dat is het uitgangspunt van de Pilot Harlingen.

In onze Samenwerkingsovereenkomst stellen we de veiligheid van de stad en zijn inwoners centraal. We leggen vast hoe we schade willen voorkomen. Door de risico's op schade te erkennen, waarborgen in te bouwen en transparant te zijn willen we bewijzen dat economie en veiligheid hand in hand kunnen gaan.

Wilt u meer weten? Neem (rechtsboven) dan een abonnement op onze Nieuwsbrief, kijk bij Documenten op deze website, zie bij Veelgestelde vragen of stuur ons een mail. Wij doen ons best u zo goed en snel mogelijk te antwoorden.

PILOT HARLINGEN WIL ELKE SCHADE AAN DE MONUMENTALE STAD VOORKOMEN

DEELNEMERS IN DE PILOT ZIJN:

esco
Frisia Zout B.V.

gemeente harlingen

provincie Fryslân
provincie Fryslân

Bescherming
Historisch
Harlingen
SBHHL

Wetterskip
Fryslân

NIEUWS

BLIJF OP DE HOOGTE
Laat hier uw mailadres achter, en ontvang 3 keer per jaar onze digitale nieuwsbrief

01 NOVEMBER 2024
EEN ZOUTMIJN AAN VERHALEN
Stadsgids Anneke Visser toont je de Harlinger geschiedenis van het zout.

04 SEPTEMBER 2024
EERSTE JAARVERSLAG AANVULLEND MEETNET HARLINGEN
In opdracht van Pilot Harlingen voert Antea Group metingen uit om te

23 AUGUSTUS 2024
VERGUNNING VOOR TWEEDE BORING
Frisia Zout heeft vergunning om zout te winnen onder de Waddenzee. Deze week

18 APRIL 2024
DELEGATIE EZK OP BEZOEK BIJ PILOT HARLINGEN
Donderdag 11 april bracht een delegatie van het Ministerie van Economische Zaken en

AGENDA

19 NOVEMBER 2024
INFORMATIEAVOND OVER ZOUTWINNING IN RELIJK
Pilot Harlingen houdt dinsdag 19 november een informatieavond over zoutwinning.

BIJBLIJVEN?

Ons portaal pilotharlingen.nl houdt u op de hoogte van de ontwikkelingen rond de zoutwinning bij Harlingen. Naast nieuwsberichten, achtergrondinformatie en video's bevat deze ook veelgestelde vragen – en de antwoorden daarop.

U kunt zich daarnaast abonneren op de digitale nieuwsbrief. Geef daarvoor op de website uw mailadres op, rechtsboven bij 'Blijf op de hoogte' op pilotharlingen.nl

PARTNERS

Door de risico's op schade te erkennen, waarborgen in te bouwen en transparant te zijn willen we laten zien dat economie en veiligheid hand in hand kunnen gaan.